

**Seminari de Formació d'Equips Directius
dels IES del Vallès Oriental**

INTERVENCIÓ DELS EQUIPS DIRECTIUS EN LA MILLORA DEL CLIMA DE CENTRE

Joan Teixidó Saballs
Universitat de Girona

març, 2006

ESQUEMA DE LA SESIÓ

- 1.- Presentació
- 2.- Aspectes conceptuals
¿Què és el clima?
- 3.- Continguts
- 4.- Components
- 5.- Diagnòstic
- 6.- Intervenció per a la millora

Un parell de definicions

“El clima d’una escola és el resultat del tipus de programa, dels processos utilitzats, de les condicions ambientals que caracteritzen l’escola com a institució i com a agrupament d’alumnes, dels departaments, del personal, dels membres de l’equip directiu. Cada escola poseeix un clima propi i diferent. El clima és un factor crític per a la salut i per a l’eficàcia d’una escola. Per a les persones el clima pot convertir-se en un factor de desenvolupament”

Fox, 1973

“Element que representa la personalitat d’un centre en el sentit que és original i específic de la institució, amb un caràcter relativament estable en el temps”

Fernández Díaz, 1994

Continguts

- Segons el nivell d'anàlisi
 - a) Clima de Centre
 - b) Clima d'Aula

- Segons l'àmbit temàtic al qual s'aplica
 - a) Clima organitzatiu
 - b) Clima social
 - c) Clima acadèmic
 - d) Clima emocional
 - e) Clima psicològic
 - f)

QUÈ
PUC
FER
PER
MILLORAR
EL
CLIMA
DEL
MEU
CENTRE?

**CONÈIXER-LO
A FONDS**

**INTERVENIR
PAUTES
D'ACCIÓ**

Què puc fer per millorar el clima del meu centre? (I)

1.- Conèixer-lo a fons

Mètodes de diagnòstic

Qüestionaris

WES. Work Environment Scale

R.H. Moos

CES. Classroom Environment Scale

L.M. Villar Angulo

**OCDQ. Organizational Climate
Description Questionnaire**

A.V. Halpin y D.B. Croft

J. López y M. Sánchez

Qüestionari de Clima Organitzacional

A. Valenzuela y L. Onetto

Qüestionari sobre Clima Escolar

R. Taugiuri

Et convido a considerar una frase de Thomas, A.R. extreta del seu treball "The organizational climate of schools". *International Review of Education*, núm. 22, pp 441-463

"El clima és a les organitzacions com la personalitat a les persones"

Thomas, A.R.

- Es pot canviar la personalitat de les persones?
- Es pot canviar el clima de l'escola o és quelcom que sorgeix de manera espontània?
- Què pots fer, com a director/a, per a millorar els aspectes negatius del clima del teu centre?

Algunes respostes a les qüestions plantejades es desprenen de l'afirmació de Brunet, L. (1992): "Clima de trabalho e eficàcia da escola", en NOVOA, A. (Coord): As organizações escolares em análise. Instituto de Inovação Educativa. Lisboa, pp 128-138

... no és fàcil canviar el clima d'una organització. Això requereix temps i participació de tots els individus implicats. Requereix que la direcció no tingui por de sotmetre a debat les bases del funcionament de l'organització"

Brunet, L.

Què puc fer per a millorar el clima del meu centre? (II)

2.- Intervenir

- La intervenció no es dirigeix directament al clima sinó als seus components
- Aspectes objectius: estructura, tamany, horaris, recursos, condicions materials...
- Aspectes subjectius: percepcions que els membres de l'organització tenen sobre els components i el funcionament d'aquesta.
- Intervenir sobre un o diversos components
- Intervenció com a teràpia institucional
- La responsabilitat principal recau en els directius

ALGUNES IDEES PER A MILLORAR EL CLIMA DEL TEU CENTRE .

EL PROFESSORAT

- 1.- Procura vincular els objectius a la tasca concreta que realitza cada mestre/professor**
- 2.- Procura conèixer i acceptar les diferències entre els diversos professors. Aprofita-les**
- 3.- Procura delimitar clarament les responsabilitats de cadascú per evitar conflictes, inseguretats, sensació d'injustícia, tensions...**
- 4.- Procura que tothom conegui i valori les tasques que realitzen els altres així com les pròpies**
- 5.- Procura obtenir ajut (formació, recursos, recolzament) per aquells que ho necessitin**
- 6.- Procura desenvolupar sentiments d'implicació i participació en la vida del centre**
- 7.- Procura que el professorat sigui conscient dels seus mèrits. Anima'ls a assaborir-los. Evita que es capfiquin en els desenganys o en les insatisfaccions**
- 8.- Procura celebrar els èxits del centre**
- 9.- Procura que s'organitzin trobades, festes i rituals de reconeixement mutu.**
- 10.- Procura donar oportunitats/propicia situacions en les que el professorat pugui expressar lliurement la seva satisfacció amb el centre**

ALGUNES IDEES PER A MILLORAR EL CLIMA DEL TEU CENTRE.

LA DIRECCIÓ

- 1.-Inverteix en el centre. Actua pensant en la seva vertebració, en el seu enfortiment. No optis per la solució més còmoda o més ràpida.**
- 2.-Cuida i enforteix el teu equip directiu. El temps i l'atenció que els dediquis es multiplicaran per deu.**
- 3.-Afronta els conflictes amb optimisme. Procura prevenir-los i minimitzar-los. No serveix de res tenir-los por o maximitzar-los**
- 4.-Estableix procediments que donin un marge d'autonomia al professorat. Confia en ells.**
- 5.-Anima als emprenedors. Facilita la innovació. Reconeix la feina realitzada**
- 6.-Potencia la formació del professorat. Planteja't propostes de formació ad-hoc.**
- 7.-Fixa un sistema d'informació àgil, transparent, clar, en diverses direccions, a través de diferents canals.**
- 8.-Afronta els problemes bàsics del centre a partir de projectes o reptes que impliquin el treball col·laboratiu del conjunt del claustre.**
- 9.-Evita que el professorat es "cremi" en intentar solventar situacions que s'escapen a de les seves possibilitats. Racionalitza la seva feina.**
- 10.-Sol·licita idees (i gestiona-les) per a la millora dels aspectes materials i funcionals: espais, horaris, equipaments, materials, reunions, processos...**

en relació a allò dit anteriorment...
permeteu-me afegir un suggeriment final,
l'onzè, que els afecta a tots

11.- Sigues autoindulgent amb tu mateix. De tant en tant et pots permetre la "no observació" de les 10 + 10 pautes d'acció anteriors.

Recorda (i recorda'ls) que "només" ets una persona, com la resta. La perfecció, en els humans, no existeix.

si consideres que , juntament amb els companys de GROC, us podem ser útils, em trobareu a

joan.teixido@udg.es